Van: [redacted]
Aan: [redacted]@berenschot.nl"
Onderwerp: Behoud historische trams
Datum: donderdag 27 juni 2019 16:30:15

Beste meneer [redacted],
Zoals zojuist telefonisch afgesproken zet ik in deze mail onze vraag op een rij. Ik probeer het kort te houden, maar zoals je begrijpt is dat lastig met een project met zo'n lange voorgeschiedenis.

Havenstraatterrein

De gemeente wil het Havenstraatterrein transformeren tot een gemengd woon-werkgebied met 500 woningen en een school. Het Havenstraatterrein is een voormalige spooremplacement (van het Haarlemmermeerstation), en op dit moment een rafelrand met loodsen en de thuisbasis van de museumtram. In vier loodsen, op ongeveer 4000 m2, staan ongeveer 50 historische trams gestald, die worden gebruikt voor de exploitatie van de tramlijn naar Bovenkerk en voor de exploitatie op het stadsnet. Trams zijn hier naartoe verplaatst om ontwikkelingen elders in de stad mogelijk te maken, zoals de Hallen. De inpassing van de tramlijn is altijd een onderdeel geweest in de planvorming van het Havenstraatterrein. Meer info over het project:
https://www.amsterdam.nl/projecten/havenstraatterrein/

Tramorganisaties

De tramorganisaties, geheel bestaand uit vrijwilligers zijn: de vereniging Rijdend Electrisch Tram Museum (RETM), voor het beheer van de collectie historische trams, de Stichting Electrische Museumtramlijn Amsterdam (EMA), verantwoordelijk voor de exploitatie en beheer van de tramlijn naar Bovenkerk, en de Stichting Beheer Collectie Amsterdams Vervoer Museum (SBCAVM) eigenaar van een groot deel van de historische tramcollectie. De tramorganisaties hebben ongeveer 80 trams, waarvan ongeveer 50 gestald op het Havenstraatterrein, waarvan ongeveer 15 niet rijvaardig zijn, 10 in de remise Lekstraat, en de rest in een loods in Nagele. De trams zijn voornamelijk afkomstig uit Amsterdam, maar ook uit Utrecht, Den Haag, Rotterdam, Praag en Wenen. Meer info over de tramorganisaties: http://museumtramlijn.org/

Geschiedenis planvorming

In het ontwerp bestemmingsplan Havenstraatterrein, zoals dat in 2015 ter inzage heeft gelegen, was een nieuwe tramloods en een nieuw tramspoor bij recht bestemd. De tramorganisaties hebben een zienswijze ingediend. Kern van de zienswijze was dat de tramorganisaties in haar belang zouden worden getroffen, omdat het bestemmingsplan zou leiden tot een huisvestings- en exploitatieprobleem voor de museumtram(lijn). Volgens de tramorganisaties voorzag het bestemmingsplan niet in (voldoende) opstallen en infrastructuur die noodzakelijk is voor de exploitatie en leidde het bestemmingsplan tot een onacceptabele verhoging van de huurlasten.
De inschatting was toen dat, als de gemeente door zou zetten, het bestemmingsplan zou sneuvelen, omdat het niet economisch-uitvoerbaar zou zijn. De gemeente heeft vervolgens de inpasbaarheid van een tramloods onderzocht. Parallel zijn de gesprekken met de tramorganisaties voortgezet, zijn workshops georganiseerd, is gekeken naar locaties voor een loods elders langs de lijn, en is ondersteuning geboden bij het schrijven van een bedrijfsplan, waar de tramorganisaties ook gebruik van hebben gemaakt. De conclusie was toen, kortgezegd, dat het behoud van de tramlijn alleen mogelijk was met zeer hoge gemeentelijke kosten.
Omdat de noodzaak hier woningen te bouwen groot was, is in het bestemmingsplan de tramloods en het tramspoor weg bestemd, maar waren wijzigingsbevoegdheden opgenomen waarmee het college de tramloods en het tramspoor alsnog bij recht kon bestemmen, indien een initiatiefnemer met een goed plan zou komen. De tramorganisaties hebben beroep aangetekend. 27 maart heeft de Raad van State het bestemmingsplan vernietigd. Naar oordeel van de Afdeling was met het opnemen van de wijzigingsbevoegdheden onvoldoende rekening gehouden met de belangen van de tramorganisaties.

Recente ontwikkelingen

De tramorganisaties hebben in november 2018 een nieuw bedrijfsplan toegestuurd, waarover we in januari in gesprek zijn gegaan. 11 maart heeft de gemeente een voorstel gedaan voor een loods van circa 500 m2, en voortzetting van het huidige gebruik op de remise Lekstraat. Het voortzetten van de huidige activiteiten is – zoals verwoord in het voorstel – het uitgangspunt voor het bepalen van de

uiteindelijke grootte van de loods. 11 maart hebben de tramorganisaties een voorstel gedaan voor 750 m2 op het Havenstraat, en verdubbeling tot verdrievoudiging van het ruimtegebruik in de remise Lekstraat. 27 maart is het bestemmingsplan vernietigd.
Daarna hebben er nog twee overleggen plaats gevonden, waarvan een in aanwezigheid van de wethouder (RO). In het overleg hebben we met elkaar bekrachtigd dat het voortzetten van de huidige activiteiten leidend is voor de ruimtelijke vraag voor inpassing van een loods op het Havenstraatterrein. Ook hebben we afgesproken dat we gezamenlijk op zoek gaan naar iemand die ons kan helpen, en dat we voor het eind van het jaar tot een oplossing willen komen.

Waar zijn we naar op zoek?

Iemand die beide partijen kan adviseren. Voor de gemeente is het van belang dat het iemand is die verstand heeft van (exploitatie van) cultureel erfgoed en die partijen kan verbinden en de weg binnen een gemeentelijke organisatie kent. Daarnaast is het voor de gemeente van belang dat er een bedrijfsplan komt, en / waarmee een duurzame exploitatie wordt geborgd, op basis waarvan de gemeente haar investering kan verantwoorden, en risico's kan beoordelen.

Hoe pakken we dat aan?

Ik zet deze vraag uit bij twee bureaus. Ik vraag u iemand, waarvan u denkt dat die ons het beste kan helpen, aan ons voor te stellen. Ik heb met de tramorganisaties afgesproken dat ik samen met een afvaardiging een kennismakingsgesprek voer. In dat gesprek kunnen we onze vraag aanscherpen en onderzoeken of er een klik is. Cruciaal in deze is of deze persoon vertrouwen kan genieten van beide partijen. Degene van de tramorganisaties die bij dit gesprek is, gaat na volgende week een maand op vakantie. Het zou mooi zijn als het lukt volgende week een gesprek te organiseren. Tegelijkertijd vind ik de beste persoon voor deze ingewikkelde opdracht belangrijker.
Ik hoor graag van u. Ik ben vanavond en morgenochtend goed bereikbaar.
met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Projectmanagementbureau
Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
https://www.amsterdam.nl/projecten/havenstraatterrein